

'Mi Kurpa Mi desishon My Body My choice. Registreer nu!'

Met het intreden van de nieuwe donorwet wordt iedereen van 18 jaar en ouder verantwoordelijk gesteld om een eigen keuze te registreren in het Donorregister. De keuzes zijn:

1. Ja, ik wil donor worden.
2. Nee, ik wil geen donor worden.
3. Mijn familie beslist na mijn overlijden.
4. Ik wijs 1 persoon aan die beslist na mijn overlijden.

Wanneer iemand zijn keuze niet invult in het register, dan komt 'Geen bezwaar tegen orgaandonatie' bij zijn naam te staan. Dat betekent dat zijn organen na overlijden naar een patiënt kunnen gaan.

Orgaan- en weefseldonatie gebeurt meestal na het overlijden van een persoon maar kan ook plaatsvinden als een persoon, de donor, nog in leven is, de zogenoemde 'donatie bij leven'. De donorwet heeft alléén betrekking op het doneren van organen en weefsels ná het overlijden van mensen de zogenoemde 'postmortale donaties'.

In deze negendelige serie vertellen Caribische Nederlanders hoe zij staan tegenover orgaan- en weefseldonatie in het algemeen en welke keuze zij persoonlijk hebben gemaakt in het donorregister. Vandaag de keuze van Judritza ter Linde- Jasinta, psychologe en geregistreerd als orgaandonor.

Judritza ter Linde-Jasinta

Drs. Jasinta studeerde klinische psychologie en werkte jarenlang in de jeugdsector.

Sinds 2014 heeft zij haar eigen praktijk. Zij behandelt kinderen en jongeren tot 18 jaar. Ook de ouders biedt zij hulp en adviezen over hoe met hun kind om te gaan en hen beter te begrijpen. Onder haar cliënten zijn veel Antilliaanse jongeren en haar praktijk Koersvast Zorg heeft dan ook veel Antilliaanse psychologen in dienst.

Als Antilliaanse cliënt kan het belangrijk zijn behandeld te worden door iemand die de Antilliaanse cultuur goed kent.

In de nieuwe wet over orgaandonatie word je aangemerkt als orgaandonor indien je je keuze niet registreert. Als je je niet hebt geregistreerd en komt te overlijden zal men zich eerst tot de familie wenden. Als de familie kan aantonen dat de overledene zijn/haar organen niet wou doneren, dan gebeurt dat ook niet volgens het Ministerie van Gezondheid.

Drs. Jasinta: "Het kan voor de familie heel belastend zijn om in een tijd vol verdriet en emotie, ook nog eens na te moeten denken over wat de overledene zou hebben gewild. Het is beter om je eigen beslissing bij leven te nemen en die te registreren of in ieder geval te zorgen dat je familie weet wat jij wilt."

Op het registratieformulier bestaat ook nog de mogelijkheid een familielid aan te wijzen om de beslissing voor jou te nemen. Je besteedt de beslissing dan als het ware uit. Een reden daarvoor kan bijvoorbeeld zijn dat iemand wel voor orgaandonatie is, maar de partner niet en vindt dat zijn/haar partner moet beslissen of die dat ook daadwerkelijk aankan wanneer het beslissende moment daar is. Drs. Jasinta: "Zorg in ieder geval dat de nabestaanden weten wat jij zou hebben gewild. Dat kan veel verwarring voorkomen en maakt de beslissing, ook wanneer een ander is aangewezen om die te

nemen, een stuk gemakkelijker. Je beslissing niet registreren is bijna hetzelfde als het niet afsluiten van een begrafenisverzekering. Je zadelt anderen op met iets wat jouw verantwoordelijkheid is.”

Drs. Jasinta weet dat er onder Antillianen soms irreële angsten en onwetendheid rond dit thema bestaan. ‘Men kan bijvoorbeeld bang zijn dat je een minder goede behandeling krijgt in het ziekenhuis omdat men weet dat je hart beschikbaar komt bij overlijden. Ook kan de gedachte bestaan ‘Bo tin ku bai ku e mes un body ku bo a bini ku ne.’ Je moet met hetzelfde lichaam terugkeren als waarmee je gekomen bent.”

Drs. Jasinta: “Veel mensen staan niet stil bij hun dood of bij orgaandonatie. Je staat midden in het leven, je bent er niet mee bezig. Pas wanneer je er in je directe omgeving mee geconfronteerd wordt, ga je erover nadenken.” Zo maakte zij mee dat de moeder van een vriendje van haar zoon een transplantatie moest ondergaan. “Op zo’n moment word je met je neus op de feiten gedrukt en besef je hoeveel een orgaan voor een ander kan betekenen.”

De keuze van Drs Jasinta

Drs. Jasinta heeft er zelf al tijden geleden voor gekozen om donor te zijn. Zij droeg al een donorcodicil bij zich en heeft begrepen dat je dan nu automatisch wordt geregistreerd als donor. Een gewetensvraag is en blijft natuurlijk: Vind je dat jezelf recht hebt op andermans organen wanneer je er geen van jezelf wilt afstaan?

Bij haar in de familie en met haar zoon van elf is hierover gesproken. Een gesprek met je kinderen hierover blijkt zelfs ook een belangrijk opvoedmoment te kunnen zijn.

Drs. Jasinta: “Praat er met elkaar over. Wat zijn de pros en cons, hoe zie jij het, hoe zien zij het? Waarom wel en waarom niet? Het is ook een mooi moment om te vertellen wat jouw normen zijn in dit opzicht en wat je wilt betekenen voor anderen en voor de maatschappij. Discussieer, je leert misschien iets nieuws, hoort andere meningen. Er heerst vaak een taboe rondom praten over de dood. Maar de dood hoort bij het leven, en hoe meer we erover praten hoe gemakkelijker het wordt om met je verdriet en emoties om te gaan als er iemand overlijdt.”

Stel nu dat een dierbare overlijdt en geregistreerd was als donor terwijl de partner of kind het daar heel moeilijk mee heeft. Die nabestaande heeft het zo moeilijk met de rouw en de beslissing dat die persoon de hulp van een psycholoog zoekt bij de rouwverwerking. Hoe zou drs. Jasinta handelen in zo’n geval? Drs. Jasinta: “Het is belangrijk om mensen serieus te nemen in hun verdriet, maar besef dat de ander een duidelijke wil en keuze had en dat je dat moet accepteren. En als je los kunt laten wat jij had gewild, kun je ook je eigen rouw beter accepteren.

Joan de Windt

Registreer uw keuze

Sinds 1 juli 2020 geldt de nieuwe donorwet en komen volwassenen stapsgewijs in het Donorregister. Hoe u in het Donorregister komt, bepaalt u zelf. U kunt uw keuze registreren op www.donorregister.nl

Iedereen die op 1 juli zijn keuze nog niet heeft ingevuld in het donorregister, ontvangt tussen 1 september 2020 en 31 maart 2021 een brief met de vraag alsnog een keuze in te vullen. Wanneer u de brief ontvangt hangt af van de provincie waar u woont. Vult u geen keuze in, dan komt u in het Donorregister met geen bezwaar tegen orgaandonatie.

KADER

“In de nieuwe wet over orgaandonatie word je aangemerkt als orgaandonor indien je je keuze niet registreert. Als je je niet hebt geregistreerd en komt te overlijden zal men zich eerst tot de familie wenden. Als de familie kan aantonen dat de overledene zijn/haar organen niet wou doneren, dan gebeurt dat ook niet volgens het Ministerie van Gezondheid.”

“Zij droeg al een donorcodicil bij zich en heeft begrepen dat je dan nu automatisch wordt geregistreerd als donor”

Antwoord/ uitleg:

Geen bezwaar

Iedereen vanaf 18 jaar en ouder die nu nog niet geregistreerd staat, krijgt tussen 1 september 2020 en eind maart 2021 eerst twee keer een brief thuis gestuurd met de vraag om de donorkeuze in te vullen. Dat kan zijn: ja, nee, mijn nabestaanden beslissen of een specifiek persoon mag beslissen. Daarnaast wordt er in de brief uitgelegd dat als u geen van deze keuzes vastlegt er in het register komt te staan dat u ‘geen bezwaar’ hebt om donor te zijn. De tweede brief komt na zes weken, indien u na de eerste brief niet gereageerd hebt. Reageert u dan opnieuw niet, dan ontvangt u na zes weken een brief dat u als “geen bezwaar” in het register staat. Vier weken na het ontvangen van de registratiebevestiging wordt uw registratie raadpleegbaar. Het blijft altijd mogelijk om met uw DigiD te registreren via www.donorregister.nl dit is makkelijker en sneller.

Gesprek arts en familie

De arts bespreekt bij overlijden met uw familie wat in het Donorregister staat. Als uw familie heel zeker weet dat u echt geen donor wilde zijn, kunnen zij dat aan de arts uitleggen. Zowel bij ‘ja’ als bij ‘geen bezwaar’ gaat de arts niet over tot donatie.

Het kan ook zijn dat uw familie zelf ernstige bezwaren heeft. Zij kunnen dat met de arts bespreken. Een arts houdt hier altijd rekening mee.

Donorcodicil

Als u nog een donorcodicil heeft, dan is het goed om te kijken of uw keuze ook in het register staat. Kijk voor informatie over hoe u dit kunt bekijken op de website www.donorregistratie.nl. Klik op Uw keuze bekijken.

